

3 K miesięcznie
z odsyłką.W Niemczech miesięcznie 2 m.
50 Ł na granicy 4 fr

Cena numeru pojedynczego 12h

Reklamkiy otwarte są wolne od
spłaty pocztowej. — Redakcyja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partji socjalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie o godzinie 6 wieczorem.Redakcyja i Administracyja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 510.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres teleg.: Naprzód Kraków.Dział inseratowy:
ul. Grodzka L. 13, II, p.
Telefonu Nr. 1354.
Konto czekowe 910.Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
połtym pierwszy raz 40 h
następny 30 h; w nadsyłanem 1 K.

Skoropadski obala ustawodawstwo rewolucyjne.

Payer:

— Braun: „Trudno się bawić w prorocztwa, co dostaniemy z Ukrainy“. —
Skład nowego ukraińskiego rządu — głównie rosyjscy kadeci... — Erzberger: „W ten
sposób odbudujemy kolos rosyjski“.

Po przewrocie na Ukrainie.

Z rekwizytorni historycznej wyłoniła się postać
hetmana ukraińskiego. Hetmana „in partibus“ nie-
jako, boć z tem pojęciem wiąże się władza, wyro-
sta z wojska.

Po roku 1709 — po rozgromie pod Poltawą pry-
dy były szerokie plany Jana Kołedyńskiego-Maze-
py. Po nim buławę hetmańską na Zadnieprzu o-
trzymał był Skoropadski, przodek obecnego het-
mana.

Różne koleje przechodziła od czasów Bohdana
Chmielnickiego polityka owych hetmanów, wyra-
stająca, lub oglądająca się na państwa ościenne:
od Wyhowskiego i umowy w Hadziaczu, która mia-
ła unieć polsko-litewską „ztryalizować“, jakby się
dzisiaj rzekło i stworzyć w niej trzeci człon: w. ks.
Ruskie; od Doroszenki, który marzył o wytworze-
niu państwa holdowniczego w stosunku do Turcyi
na podobieństwo gospodarstw wołoskich, od
Chmielnickiego Jurka (syna Bohdana), który raz
na Polsce, potem ku Turcyi ciąży, od Samojtowic-
za, który trzymał się Moskwy i plany Doroszen-
ki w niwecz obrócił, od Orlika, który marzył o
Ukrainie pod protekcją Turcyi i Szwecyi...

Nową kombinację tworzy hetman Ukrainy z ra-
mienia Niemiec, hetman, jak zaznaczyliśmy bez
wojska z nieznanymi dotąd kompetencyami —
natomiast z granicami Ukrainy, zarysowanymi, jak
za żadnego autentycznego hetmana w dziejach nie
bywało, hen do Mielnika, niemal zatem pod Dro-
hiczyn nadbużny.

Charakterystyczny jest bardzo nowy gabinet
pod tymczasowem przewodnictwem Wasilenki.

Minister oświaty i tymczasowy minister spraw
ogranicznych Wasilenko (kadet), minister spraw
wewnętrznych i tymczasowy minister poczt i tele-
grafów Łyżohub (lewicowy październikowiec) dzia-
łacz ziemski, minister handlu i przemysłu Gutnik,
były adwokat, przewodniczący komitetu chłop-
skiego w Odessie, minister finansów Rechepecki,
minister rolnictwa Wagner, minister aprowizacyj-
ny Topolewski ekonomista, minister zdrowia pu-
blicznego dr Łubiński, dyrektor instytutu bakteryo-
logicznego w Kijowie, minister komunikacji Bu-
tenko (którego „Vossische Ztg.“ nazywa przy-
wódcą kadetów rosyjskich na Ukrainie), były dy-
rektor podolskiego towarzystwa kolejowego, mi-
nister sprawiedliwości Czubiński, kadet, znany
profesor prawa karnego były profesor uniwersyte-
tu petersburskiego, minister wojny Słiwiński, do-
tychczasowy szef sztabu generalnego (według
„Vossische Ztg.“ miałby to być Polak), wkońcu
kontrolor państwowy Afanajew, były profesor e-
konomii społecznej kijowskiego uniwersytetu, póź-
niej dyrektor kijowskiej filii banku państwowego.

Atamanem kancelaryi polowej hetmana został
ataman Chanienko (nazwisko znane z historyi
kozackich, gdzie jeden Chanienko rywalizował
z Doroszenką).

Charakterystycznym nazwaliśmy ten skład; wi-
dzimy w nim przeważnie ludzi, których za cza-
sów rosyjskich niktby był o żadne ukraiństwo nie
posądził. Najsilniejszy podkład tworzą w nim ka-
decji.

Spójrzmy w dyskusji nad oświadczeniem wice-
kanclerza Payera na krytykę posła Erzbergera,
który wyraził obawę, czy taktyka niemiecka na
Ukrainie nie doprowadzi do odbudowy kolosa ro-
syjskiego.

Z drugiej strony znów rozpatrzmy się w całym
szeregu pism niemieckich, w których odkąd za-
częła się forsowna „regulacyja wschodu“ przez
Niemcy, wyrażano obawę, że tak wszechstronne

okaleczenie Rosyi uczyni z niej wobec Niemiec
nieprzejednanego wroga i że Niemcy obciążąby
się musiał historycznym, ciężkim zadaniem wie-
czystego podtrzymywania niemocy Rosyi. Otóż po-
lityka Niemiec rozważa zapewne niejedną możli-
wość. Zatem: wyforytowanie kadetów w Kijowie
mogłoby być traktowane jako pobudka dla kade-
tów petersburskich.

Wojska niemieckie stoją w Wyborgu — w po-
bliżu Petersburga, znoszą tam czerwoną gwardyę
finlandzką — tamtejszą analogię bolszewików;
wzywali na pomoc armię niemiecką „białi“ fin-
landzcy, obóz burżuazyjny — który za miedzą, w
Rosyi podporządkował się najsilniejszemu obozo-
wi burżuazyjnemu kadetom.

Może taki moment brany jest pod uwagę.
Może nawet wobec innej Rosyi, nie bolszewi-
ckiej lecz dynastycznej sfery kierowniczej w Niem-
czech nie lękałyby się tego, co jako przestrożę
w stosunku do Ukrainy wymienił Erzberger?

Byle Rosya nierewolucyjna zszekła się Bałtyku
z pewnemi przyległościami czy buforami dla Nie-
miec. A wtedy zamilkłyby zarzuty tych publicy-
stów, którzy obawiają się, że Niemcy stwarzają
sobie wieczysty ciężar utrzymywania Rosyi w
bezsilie.

Kto zbada dzisiaj, jakie smuć się mogą plany nie-
mieckie na wszelkie ewentualności, których spło-
ty zmieniają się też. Jedno jest widocznym, iż
Niemcy chcą obok dążenia do ekspansyi zgładzić
„gniazdo rewolucyi“ na wschodzie. Poza tem mieć
traktaty handlowe i pewność zboża.

Wróćmy jednak do hetmana Ukrainy. „Namas-
szczał“ go na godność hetmana biskup cheryń-
ski (dla dodania obrzędowi barwy kozackiej)
Nikodem.

Zamieszkał on w pałacu carskim w Kijowie. —
Błasku zewnętrznego mu nie poskapiono.

„Diło“ wylicza, że Skoropadskij może reflekto-
wać wśród Ukraińców na przychylność tylko
wyższych wojskowych, właścicieli ziemskich, za-
możniejszych włościan i tej części inteligencji, któ-
ra grupuje się w partjach socjalistów, samostij-
nyków (niepodległościowców) i socjalistów-fede-
ralistów.

Ze Skoropadskij może mieć zwolenników i
wśród inteligencji ukraińskiej, notabene z przy-
domkami socjalistycznymi — to chyba więcej, niż
można było oczekiwać.

Wicekanclerz Payer o zajęciach na Ukrainie.

„Teorye komunistyczne“ starej Rady. — Antynie-
miecki komitet z ministrami na czole; zamierzano
pono wymordować wszystkich niem. oficerów. —
Zato nowy rząd jest bardzo potulny; uznaje sądy
polowe i t. d. — Za pomoc niemiecką na Ukrainie
należy się oczywiście od Ukrainy — odszkodo-
wanie. — Charakterystyka p. Skoropadskiego. —
Cóż w końcu dostaniemy z Ukrainy? — „W pro-
roctwa trudno się bawić“ — słusznie powiada pod-
sekretarz Braun.

W głównej komisji parlamentu niemieckiego
przemawiał wicekanclerz Payer o kwestyi ukra-
ińskiej. Ukraina — mówił — wyraźnie zobowią-
zała się po dzień 1 lipca dostarczyć co najmniej
milion ton zboża. Doświadczenie pouczyło nas je-
dnak niebawem, że rada nie jest w możności wśród
ludności uwydatnić swojej powagi i spowodować
ludność do oddania zapasów zboża. Nie pozostało
więc nic innego, jak starać się samodzielnie o do-
stawę zboża zgodnie z traktatem.

Rada w ostatnich czasach traciła coraz to wię-
cej grunt pod nogami. Uporczywe trwanie przy
teoryach komunistycznych nie znachodziło u
większości włościan posłuchu i zdaje się spowodo-
wało głównie upadek rady. W każdym razie upa-
dek spowodowany został przez włościan ukraiń-
skich, a nie przez nasze organa. Rozporządzenie
w sprawie uprawy roli zostało wydane dla tego,
ponieważ wobec grożącego wywłaszczenia ziemi
wynikło niebezpieczeństwo, że większa część ziemi
będzie nieuprawiona.

Co się tyczy uwięzienia członków rządu w ra-
dzie, to w nocy 24 kwietnia uwięziony został dy-
rektor banku ukraińskiego Dobryj. Uwięzili go
trzej uzbrojeni ludzie, którzy podali, że działają
z polecenia komitetu ratowania Ukrainy. Ten ko-
mitet, założony przed niedawnym czasem, miał
tendencje antyniemieckie. Do komitetu tego nale-
żało także kilku ministrów. Członkowie komitetu
mieli między innymi na celu wypędzenie Niemców
z kraju. Na konferencji, która kilka dni przedtem
się odbyła,

poruszono myśl wymordowania wszystkich ofi-
cerów niemieckich.

Marszałek polny Eichhorn w porozumieniu z am-
basadorem zarządził

wzmoczony stan ochrony na Ukrainie.

stosownie do której wszystkie przestępstwa prze-
ciwko porządkowi i spokojowi publicznemu miały
być karane przez sądy polowe. Wdrożono więc
postępowanie sądowe i zarządzono uwięzienie o-
sobistości, których nazwiska znane są z prasy. Ze
uwięzienie poszczególnych osób nastąpiło na ra-
dzie, jest ubolewania godnym fałszywym krokiem
organów wykonawczych.

Nowy rząd oświadczył swoją zgodę na zapro-
wadzone sądy polowe.

W każdym razie nowy rząd oświadczył, że
pierwszem zadaniem jego będzie zawarcie długo-
terminowi gospodarczej umowy z mocarstwami
centralnemi. Dalsze umowy specjalnie co do
odszkodowania, jakie ma się zapłacić za naszą po-
moc wojskową,

ustalone będą w ciągu dalszych obrad.

Mowa Scheidemanna.

Pos. Scheidemann prosi przedewszystkiem o po-
danie do wiadomości rozporządzenia marszałka
polnego Eichhorna. Wyraża zdziwienie z powodu
rozwoju wypadków na Ukrainie. Jeżeli podobne
niebezpieczne eksperymenty na Ukrainie będą po-
wierane, to

będziemy zmuszeni utrzymywać wielkie wojsko
dla okupacji.

Przedstawicielowi ukraińskiemu w Berlinie od-
cięto połączenie z Kijowem. Hetman Skoropadski
nie ma za sobą narodu. Gdy był kandydatem do
konstytuanty rosyjskiej otrzymał tylko 200 gło-
sów, a gdy kandydował do konstytuanty ukraiń-
skiej miał tylko 9 głosów. To oświeca całą sytu-
cye. Sprawa nie przedstawia się jako trwała.

Posel Erzberger oświadcza, że ta sama myśl,
która zmiądzzyła kolos rosyjski, czyni wszystko,
by go znów odbudować. Samowola podrzędnych
kół wojskowych niszczy wszystko, co dotąd wy-
budowano. Także na Litwie zmniejszają się sym-
patye dla Niemiec. Prąd moskalofilski zyskuje górę,
skoro chce się naród połączyć unią personalną
z Niemcami.

Podsekretarz Braun oświadcza: Zawarty też
został nowy układ, wedle którego rząd ukraiński
ma dostarczyć mocarstwom centralnym zboża, a

jeżeli się to nie uda, to mocarstwa centralne mają prawo postarać się o to zboże we własnym zakresie. W obecnej chwili jest rzeczą nadzwyczajnie trudną bawić się

w prorocztwa co do tego, co my z Ukrainy dostaniemy.

Z frontów wojennych.

Na zachodzie.

Biuro Wolffa stwierdza, że Niemcy „związali główną masę wojsk anglo-francuskich na takim froncie, jakiego życzyło sobie niemieckie kierownictwo”.

Kontrataki anglo-francuskie pod Kemmel i Bailly trwają dalej i możemy śmiało powiedzieć, że dopóki koalicja rozporządza ciągle jeszcze niezniszczonymi rezerwami, dopóty na północno-zachodniej widowni boja walczyć się będą losy Flandryi.

Niemcy zaś starać się będą w dalszym ciągu przemieszczać nieprzyjaciela, nie mogąc posuwać się dalej.

Na polu walki pod Villers-Bretonneux i na zachodnim brzegu Avre wzmożona działalność artylerji.

W Finlandyi.

Biuro Wolffa donosi: „Wojska niemieckie w związku z batalionami fińskimi (biała gwardya, przyp. Red.) zaatakowały nieprzyjaciela między Lathi a Tawastehus, okalając go i po pięciodniowej bitwie mimo zaciętej obrony i zrozpaczonych prób przedarcia się, pobiły go stanowczo. Wojska fińskie zagroziły nieprzyjacielowi drogę odwrotną ku północy. Obstawiony ze wszystkich stron nieprzyjaciel po najcięższych krwawych walkach złożył broń. Wzięliśmy 20.000 jeńców, 50 armat, 200 karabinów maszynowych, tysiące koni i wozów”.

Zdraycy, wyżej wymienieni oficerowie, prowadzili włoskie kolumny do pozycji austriackich.

a przedtem postarali się o usunięcie przeszkód i o zmniejszenie stanu amunicji karabinów maszynowych w obrębie odcinka.

Gdyby nie męstwo walczących wojsk austriackich, udałooby się Włochom napewno wielkie przełamanie frontu pod Carcano, a conajmniej opanowanie tamtejszego mostu.

Z informacji „Dilo”.

„Dilo” w Nrze 101 donosi, iż ostatnim czynem zniesionej Małej Rady było uchwalenie na posiedzeniu z 29 kwietnia konstytucji dla republiki ukraińskiej, przyczem prof. Hruszewskiego obrano prezydentem republiki.

Na Hruszewskiego miał miejsce zamach. Jakis złoceńca — pisze „Dilo” — przebrany za strzelca ukraińskiego, wykonał ów zamach, przyczem go lekko zranił. Nad sprawcą dokonali strzelcy samosądu. Hruszewski znajduje się obecnie pod ochroną strzelców w ich koszarach.

„Dilo” notuje w tymże Nr 101 pogłoski („czutki”), jakoby dywizye ukraińskie utworzone z jeńców, a będące na froncie bolszewickim, szły na Kijów dla obrony Centralnej Rady.

Pogłoski o dynastjach.

„A Ujsag” zwraca uwagę na mające nastąpić zaręczyny syna arcyks. Karola Stefana, Karola Oibrachta z córką króla bułgarskiego Nadieżdą.

Car w Jekaterynburgu na Uralu.

Reuter donosi: Były car, carowa i jedna z ich córek zostali na rozkaz sowiecie przewiezieni do Jekaterynburga, ponieważ rzekomo chłopcy z okolicy Tobolska i grupy monarchistów starali się dopomóc im do ucieczki. W rozporządzeniu sowiecku niema wzmianki o carewiczu.

Sprawy partyjne.

Zebranie partyjne odbędzie się we środę 8-go maja 1918 o godz. 10 rano w sali Związku stow. rob. Dunajewskiego 5, II p.

Porządek dzienny: Wnioski na kongres.

Wstęp ze okazaniem legitymacji partyjnej.

Krakowski Komitet miejscowy P. P. S. D.

Posiedzenie krakowskiego Komitetu miejscowego odbędzie się we wtorek 7 maja 1918 o godz. 7 wieczór w Związku Stow. rob. Dunajewskiego 5, III piętro.

Przesilenie teatralne.

Ze sfer teatralnych otrzymujemy od kilku dni szereg pism w sprawie teatru krakowskiego. Wszystkie świadczą o zaniepokojeniu co do losów teatru. Przytaczamy jedno z nich:

Od czasu umiastowienia, a raczej od czasu „umagistratowienia” teatru im. J. Słowackiego, opinia publiczna zbyt często niestety niepokojona jest wiadomościami o zmianie dyrekcji. Jest to dowód, że coś niezdrowego dzieje się w magistrackich rządach teatrem. I nie może być zdrowia tam, gdzie klika chce być nie tylko „sekretaryalną”, ale i sekretną... Koło spraw teatralnych stworzyła się bowiem u nas niebezpieczna klika, na czele której stoją osoby, ocierające się o prezydium i pewni bliźcy krewniacy zasłużonych matadorów wyborczych z klubu mieszczkańskiego. Sympatycznym jednostkom tym nie na rękę jest na krześle dyrekcyjnym każdy człowiek kultury. Radziłyby obsadzić to stanowisko kimś uległym, kto nie chciałby mieć „fanaberyi” artystycznych, ktoby się chętnie dostosował do poziomu duchowego tych, którzy teatr chcą mieć tylko przedsiębiorstwem. Dlatego to klika za wszelką cenę chce nominację dyrektora ubić w ciasnym i sekretnym kole komisji teatralnej, której członkowie idą potulnie na pasku...

Być może, że takie załatwienie sprawy dogadałoby p. sekretarzowi prezydialnemu; być może, iż dogadałoby to i długoletniemu kasyerowi teatru, patrzącemu na kulturę przez ścianę banknotów — ale z takim stanowiskiem nie pogodzi się kulturalna część Rady miasta. Nie! Rada nie pogodzi się z zapatrywaniem, że tylko chemik, ceramik, winiarz lub specjalista

sta od ubezpieczeń, czyli t. zw. komisya teatralna — w której akuratnie teraz zabrakło jedyne kompetentnego członka s. p. Lucyana Rydla — ma prawo decydowania o losach kultury teatralnej w Krakowie.

Przeciwnie Rada miasta wsparta należyta dyskusją ma prawo i obowiązek zadecydowania, komu miasto i jego obywatele chcą powierzyć losy nie „przedsiębiorstwa”, lecz placówki światowej i kulturalnej. Niepodobna, żeby było inaczej, niepodobna, żeby dziś właśnie, w tak doniosłym momencie dziejowym garstka „urobionych” miała o tem decydować! Tych kilka słów na potrzebę dyskusji, w której poruszyć należałoby sprawy, które dotychczas chciałyby ukrywać wstydliwie.

KRONIKA.

Posłowie socjalistyczni Bobrowski, Klemensiewicz i Moraczewski wysłali do Nacz. Komendy Armii nast. telegram: „Robotnicy państwowych szalin galicyjskich głodują skutkiem braku chleba i mięsa. Prosimy o natychmiastowe środki zaradcze i o zezwolenie na komunikację z granicznymi obszarami Królestwa”.

Ten sam telegram (z dodatkiem: „i o przyznaniu jednorazowego wydatnego dodatku aprowizacyjnego (Hungerzulage) dla sierot i wdów, robotników i prowizyonistów”) wysłano do dra Seidlera, min. skarbu, min. Twardowskiego i urzędu żywnościowego w Wiedniu.

Odbudowa wsi w powiatach podkrakowskich. Jak już donosiliśmy konferencya reprezentantów powiatu krakowskiego, podgórskiego i wielickiego wybrała na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia b. r. ściślejszy komitet, złożony z prezesów Rad powiatowych i prezydium m. Krakowa, posłów oraz osób przez nich kooptowanych, którzy od tygodnia opracowali projekt merytorycznego załatwienia żądań zniszczonych gmin dawnej twierdzy krakowskiej.

Komitet ten ściślejszy odbył w dniu 4 maja posiedzenie w sali Magistratu. Na wstępie przewodniczący prezydent m. Federowiczawiadomił obecnych, że rząd dzięki energicznym staraniom ministra Twardowskiego wydał już telegraficzne polecenie Centrali odbudowy kraju przystąpienia bezzwłocznego do odbudowy wsi zburzonych w dawnym rejonie fortocznym m. Krakowa. Poseł Tetmajer uzupełnił tę wiadomość szczegółam, że ministerstwo skarbu przyznało już na ten cel kredyt do wysokości 20 milionów koron.

Po dłuższej dyskusji przedewszystkiem poruszono sprawę ustawy, o odbudowie kraju, którą c. k. rząd winien wydać wzorem państwa niemieckiego, a której brak daje się odczuwać w dotychczasowym sposobie przeprowadzającej się odbudowy. Co do odbudowy samej wsi w obrębie dawnej twierdzy krakowskiej, komitet postanowił wyczekać na dotyczące rozporządzenie c. i k. rządu, a dopiero potem zająć odpowiednie wobec niego stanowisko.

Rozdawnictwo kart cukrowych. Magistrat podaje do wiadomości, że karty cukrowe na miesiąc maj wydawać się będzie w Biurach okręgowych w dniach 7 i 8 b. m., tj. we wtorek od godz. 8 rano do 2-giej popołudniu i we środę od godziny 9-tej do 12-tej w południe. Po odbiór kart dla lokatorów zgłaszać się winni jak zwyczajnie właściciele, względnie zarządcy realności.

Masarnia miejska w Krakowie, celem obniżenia wysokich cen, dyktowanych ludności przez masarzy krakowskich, urządziła stałą sprzedaż kielbas od 4 maja na razie w każdą sobotę w dwóch jatkach miejskich, w Podgórzu przy ul. Kałwaryjskiej i w Krakowie na pl. Jabłonowskich, sprzedając 1 klg. po 13 K.

Wobec tego, że masarze krakowscy i podgórcy żądają za 1 klg. kielbasy powyżej 20 K, jest to istotnie znaczne obniżenie; należałoby zatem użyć całej energii ze strony prezydium i komisji aprowizacyjnej, aby masarnia miejska mogła utrzymać tyle żywego towaru do wyrobu tych masarskich artykułów, by mogła sprzedawać wędlinę w większej ilości codziennie.

Na dochód Opieki legjonowej, staraniem Sekcyi dochodowej Departamentu Opieki N. K. N. w Krakowie odbędzie się dnia 7 b. m. o 3 popoł. w teatrze miejskim ludowym przedstawienie, na program którego składają się dwie komedye — „Majster i czeladnik” Korzeniowskiego i „Ożenić się nie mogę” Fredry.

Odpowiedzi Redakcyi: Edward Rozłucki, Gronnik—Turnów. O ile posiada Pan dowody o bywalstwa polskiego, to tak.

Z ostatniej chwili.

Zdrada pod Carcano.

Wyjaśnienia min. obr. kraj.

W odpowiedzi na interplacę posłów Hartla i tow. w sprawie zdrady na odcinku Carcano we Włoszech, złożył minister obrony kraj. wyjaśnienie, w którym stwierdza, że 18 sierpnia udało się Włochom wtargnąć w pozycje wojsk austro-węgierskich pod Carcano, bez uprzedniego przygotowania artyleryjskiego. Atak włoski dotarł aż do pierwszych stanowisk artylerji. Nadzwyczaj krytyczną sytuację poprawił tylko kontratak oddziałów z sąsiednich odcinków frontu. Atak włoski był następstwem zdrady, popełnionej przez oficerów V batalionu 1 bośniacko-hercegowińskiego pułku piechoty czeskiej i słoweńskiej narodowości. Oficerowie ci, oraz kilku żołnierzy

porozumieli się na kilka dni przedtem z Włochami, dostarczyli im wszelkich planów z dokładnem znaczeniem stanowisk baterji, karabinów maszynowych, komend i rezerw. Włosi wyzyskali tę dogodną sposobność do wykonania szerzej zamierzonego przedsięwzięcia. Ściągnęli w tym celu automobily i koleją kilka świeżych batalionów.

Baczność kolejarze!

Uprasza się mężów zaufania, ażeby na personal — rozgoryczony wypadkami zasłymi we lwowskiej dyrekcji — wpływali uspokajająco i uważali na to, żeby nikt nigdzie na własną rękę żadnej nie rozpoczynał akcji. Personal kolejowy ma wyłącznie tylko kierować się wskazówkami mężów zaufania organizacyi, którzy ze swej strony winni stosować się do wskazówek krajowego sekretaryatu, by mogli w każdym poszczególnym wypadku wskazówek tych zasięgać. Należy przytem kierować się taką zasadą, że o ile z sekretaryatu nie ma w jakimś kierunku jakichś specjalnych poleceń, nie może personal wdawać się w akcje przez organizację nie zalecone. Specyjalną uwagę zwrócić należy na to, by ze strony ludzi niepowołanych, przez organizację nie upoważnionych i przed nikim nie odpowiedzialnych, nie były przedsięwzięte jakieś samowolne akcje, za które organizacja nie mogłaby przyjąć żadnej odpowiedzialności.

Zwraca się dalej uwagę na to, by personal kolejowy nie dawał posłuchu różnym alarmującym pogłoskom, które — rozsiewane nie wiadomo przez kogo i w jakim celu — wywołują tylko niepotrzebne zamieszanie.

Wypadkami we lwowskiej dyrekcji zajmuje się już organizacja i posłowie galic. i kolejarze mogą liczyć z zaufaniem na to, że cały ten konflikt zostanie rozwiązany tak, jak tego wymaga dobro i interes personalu kolejowego.

Za kraj. sekretaryat centr. organ. kolejarzy
Kaczanowski.

Żądania kolejarzy.

Wielkie zgromadzenie kolejarzy w sprawie nędzy aprowizacyjnej.

Aby zająć zgodne stanowisko w tej piekającej sprawie ogółu kolejarzy w Krakowie, w Podgórzu i Woli Duchackiej, odbyło się wczoraj, 3 b. m., w Podgórzu tłumne zgromadzenie wszelkich kategorii, łącznie z robotnikami, przyjętymi w czasie wojny. Sala Domu Robotniczego w Podgórzu przepełniona, nastrój bardzo poważny, mimo słońca wzorowy porządek.

Prezydium sprawował tow. Paćkan i Jaworski (maszynista). Po przedłożeniu materiału jako tematu obrad, zabrał głos obecny na zgromadzeniu tow. pos. Moraczewski i w przeszło półtora godzinnym referacie przytoczył wiele cennych faktów, mających służyć kolejarzom jako wskazanie do dalszego postępowania. Po przemowie wielu mowców uchwalono następujące żądania:

1. Natychmiastowe zaprowiantowanie pełną racyą chleba, mąki, cukru, tłuszczów, ziemniaków po cenach maksymalnych wszystkich pracujących, bez różnicy płci, zarówno jak i ich rodzin, jakoteż reszty dotąd z aprowizacyi kolejarzy wyłączonych.

Gdyby to się okazało niemożliwe, wypłacenia zasiłku jednorazowego w wysokości: dla pracujących stanu wolnego 1000 K, dla żonatych lub zamężnych bezdzietnych 2000 K, dla obarczonych dziećmi na każde dziecko o 250 K więcej — wraz z prawem wolnego przewozu środków spożywczych z okolicznych powiatów Galicji i Królestwa.

2. Dostarczenia w naturze materji na ubranie i suknie, bielizny i obuwia wszystkim pracującym i ich rodzinom.

3. Przedwojennego wymiaru opału przy zorganizowaniu rozwózki do domów we własnym zakresie odbiorcom.

4. Udzielenia wymienionych pod punktem 2 i 3 przedmiotów bezpłatnie, ewentualnie na kredyt, spłacalny po ukończeniu demobilizacyi. W razie niemożności dostarczenia tych artykułów za darmo ani na kredyt tym, którym nie można udzielić kredytu, udzielenia jednorazowego zasiłku na ich zakupno w wysokości proporcjonalnej do ilości członków rodziny i ceny dostarczonych artykułów.

5. Ze względu na braki aprowizacyi i wynikające stąd braki sił, skrócenia turnusów służbowych u wszystkich kategorii, a w szczególności personalu ruchowego.

Mężowie zaufania wyznaczają termin oczekiwania na spełnienie reszty innych żądań.

Skład partyjno-polityczny Rady Stanu.

Do kompletu Rady Stanu brakuje obecnie tylko 12 wirylistów. Ponieważ przeszło połowę tych ostatnich stanowią przedstawiciele duchowieństwa, przeto ogłoszenie ich nazwisk nie wpłynie na

zmianę fizyognomii politycznej Rady Stanu. Możemy więc obecnie przyjrzeć się jej bliżej.

Wobec bojkotowania Rady Stanu przez żywiły lewicowe wszysej jej członkowie, tak wybrani (53), jak i mianowani (4g) rozpadają się na dwa odłamy: aktywistów-centrowców i pasywistów z Koła Międzypartyjnego. Reprezentują oni następujące grupy:

I. Aktywiści:

1. Stronnictwo Narodowe: Targowski, hr. W. Rostworowski, E. Szymanowski, J. Szwejczer.

2. L. P. P.: G. Simon, R. Radziwiłłowicz, M. Grotowski, S. Garlicki.

3. Centrum: Ks. Aksamitowski, B. Szlubowski, A. Humnicki, ks. Scipio del Campo, J. Skotnicki, E. Zieliński, dr L. Zieliński, ks. W. Malinowski, A. Parczewski.

4. Zjednoczenie Ludowe: A. Kujawa, F. Starzyński, F. Wojda, H. Wyrzykowski, J. Grabowicz, W. Augustyniak, L. Siemiński (?).

5. b. N. Z. Rowcy: M. Dziurzyński, M. Nowak, T. Szybilło.

6. Klub Państwoców: Wł. Studnicki.

7. Stronnictwo Państwowe: M. Łempicki.

8. Żydzi-asymilatorzy: B. Elger, J. Natanson.

9. Bezpartyjni: A. Bieliński, Z. Brudziński, W. Górski, J. Mikułowski-Pomorski, M. Zbrowski, R. Sekutowicz, A. Suligowski, W. Zawadzki, D. Gniazdowski, dr J. Marczewski, St. Libicki, St. Charniewski, J. Kostor, G. Łuniewski.

II. Pasywiści:

1. Stronnictwo Polityki realnej: Ks. W. Jasiński, O. Kindler, Z. Leszczyński, W. Marczewski, hr. W. Potocki, hr. A. Potocki, A. Popławski, hr. W. Zamojski, W. Karski, L. Wilczewski-Tollen.

2. Związek Niezależności Gospodarczej: Garbiński, St. Skarbiński, A. Wierzbicki.

3. Narodowa Demokracja: W. Jabłonowski, H. Radziszewski, J. Świeżyński, M. Kintorski, H. Grohmann.

4. Zjednoczenie Narodowe: Krzywkowski, A. Marylski, Łuszczewski, A. Strzelecki, J. Wilczyński.

5. Polska Partya Postępowa: J. Jabłoński, F. Ochimowski, A. de Rosset.

6. Bezpartyjni: St. Bądzynski, Cz. Brzeziński, Z. Chrzanowski, H. Ciechomki, K. Fudakowski, ks. L. Gościcki, B. Malcz, L. Puławski, M. Skarżyński, T. Święcki, hr. H. Potocki, St. Lipczyński, dr A. Sokołowski, W. Skup.

Nadto weszli do Rady Stanu:

Żydzi (po za asymilatorami): N. Piliński — ludowiec żyd., Rosenblat — nacjonalista, M. Pfeiffer i J. Wegmeister — ortodoksi, oraz A. Weisblat.

Niemiec-kolonista: E. Kaszuba.

Zjazd narodowej demokracji w Królestwie.

(Biuro Wolffa). „Kuryer Polski“ donosi o niedawnym zjeździe narodowej demokracji w Warszawie i z 6 powziętych tam uchwał przytacza cztery:

1) Członkowie narodowej demokracji biorą udział w radzie stanu, nie składając u wstępu oświadczenia politycznego;

2) Postawę swoją w radzie stanu narodowa demokracja uzależnia od wskazówek Koła międzypartyjnego;

3) O ileby oświadczenia rządu lub stronnictw aktywistycznych przesądzały przyszłe losy Polski członkowie narodowej demokracji ze swojej strony wystąpią z oświadczeniem co do swego zasadniczego programu. (Tu dodano poufną rzekomo uchwałę, że członkowie narodowej demokracji złożą mandaty, jeżeli większość rady stanu oświadczy się za wspomnianą wyżej deklaracyą rządu lub stronnictw aktywistycznych).

4) Narodowa demokracja nie uznaje rady stanu ani za przedstawicielstwo narodowe, ani za przedstawicielstwo obu obszarów okupacyjnych, a to nietylko ze względu na braki ordynacyi wyborczej i na mianowanie, lecz także dlatego, że niema w niej jednej z najważniejszych lewicowych organizacyi naszego społeczeństwa. Dlatego rada stanu nie ma prawa podejmować uchwał, przesądzających o przyszłości Polki. Zadaniem jej jest powziąć postanowienia co do ustawy sejmowej i zwołania sejmu Narodowego. Narodowa demokracja postanowiła wstąpić do rady stanu celem poparcia tej sprawy i nie zajmie zasadniczo opozycyjnego stanowiska względem wszystkich przedłożeń rządowych, ale zastrzega sobie politykę wolnej ręki wobec rządu.

Pierwszy Maja.

Przemyśl.

Tegoroczne święto 1 maja obchodził proletaryat przemyski nader uroczystie. Rano o godzinie 6 odegrała muzyka kolejowa pobudkę. O godzinie

11 przed południem odbyło się w sali Domu Robotniczego uroczyste zgromadzenie ludowe.

Na zgromadzenie przybyli robotnicy inteligentcy i młodzież.

Obrady zagalil tow. Józef Szlam, wskazując na znaczenie święta robotniczego.

Do prezydium wybrano jako przewodniczącego tow. dr Mantla i Wolańskiego, sekretarzem tow. Szlam.

Referat o 8 godzinnym dniu roboczym i reformach społecznych wygłosił tow. Dominik Tełuk.

Główny referat wygłosił tow. poseł dr Lieberman, który w dłuższym przemówieniu omówił obecną sytuację polityczną w kraju i państwie i wskazał na zadania, jakie czekają zorganizowany proletaryt w najbliższej przyszłości. Zgromadzeni z wzruszeniem i zapartym oddechem słuchali płomiennych słów tow. dr Liebermana i nagrodzili mowę oklaskami. Przewodniczący tow. dr Mantel odczytał na zakończenie rezolucyę, w której proletaryt domaga się zakończenia wojny pokojem, opartym na porozumieniu się braterskiem ludów całej Europy. Okrzykiem: Niech żyje międzynarodowa solidarność! Niech żyje Wola, Niepodległa, Zjednoczona Polska — zamknął przewodniczący zgromadzenie.

Zgromadzeni odśpiewali „Czerwony sztandar“, a muzyka kolejowa odegrała „Rotę“ Konopnickiej. Pochód nie odbył się z powodu zakazu władz.

Po południu odbył się w Domu robotniczym wieczorek.

Przebieg święta robotniczego był poważny i spokojny.

Bochnia.

Zgromadzenie majowe miało piękny, dla licznych uczestników nie zapomniany przebieg. Referował poseł tow. dr Bobrowski. Po zgromadzeniu przeszedł pochód przez ulice miasta wśród śpiewów pieśni robotniczych, wśród dźwięków bojowej pieśni Ludu: Czerwonego sztandaru!

Trzebinia.

Wczesnym rankiem dążyły liczne grupy robotnicze na miejsce zborne, na Rynek w Trzebinii. Tu wznieślię wysoką trybunę, pięknie ozdobioną zielenią i emblematami robotniczymi. Gdy z Górki nadszedł duży pochód z muzyką na czele, rozpoczęło się uroczyste zgromadzenie. Zagail je porwijającą przemową tow. Roman Szuwarą, poczem towł poseł Klemensiewicz wygłosił obszerny referat o sytuacji obecnej, wojnie i braterstwie ludów. Po przemowie tow. Grossa, oraz uchwaleniu rezolucyi długi pochód odprowadził towarzyszy z Kęt do stacyi, poczem poszczególne grupy pociągly do swych miejsc zamieszkania.

Szczakowa

dawno nie była widownią tak wielkiej manifestacyi jak tegoroczne uroczystości majowe. Po pięknym, głęboko pomyślanem zagajeniu tow. Antoniego Zygmunta przemawiał poseł tow. Klemensiewicz, poczem po przemówieniu tow. Grossa i uchwaleniu rezolucyi uszykował się wspaniały pochód. Dzielna orkiestra górnicza z Jaworzna ochocze przygrywała w marszu, który prowadził do cementowni w Pieczykach i z powrotem na dworzec. Tu pożegnał poseł Klemensiewicz zebrane tłumy. Wśród dźwięków orkiestry i tonów „Czerwonego sztandaru“ odjechali nasi towarzysze do Krakowa.

Krakowski Konsum Robotniczy

ul. Dunajewskiego 5.

Wtorek, czwartek, sobota od 4—7 wieczór

sprzedaje za okazaniem legitymacyi

śledzie — ser — bobik — ogórki — fasolkę zieloną

sok malinowy.

Torebka z aktami

zawierająca dwa paszporty, arkusz podatkowy, awizo paszportowe, obrazy itd., zginęła w niedzielę wieczorem na dworcu kolejowym w Krakowie. Uczciwy znalazca zechce dokumenty nadesłać za zaliczką 200 K — jako nagrodę — pod adresem:

Nuchem Leib Melzer, Chrzanów.

„CZERWONA LILIA”

historja miłosna z lasów dziewiczych Ameryki w 4 aktach, film o niebywałym zainteresowaniu i bajecznych obrazach wyświetla kino Opieka we wtorek dnia 7, środę 8 i czwartek 9 maja, ponadto bardzo wesoła komedia w 2 częściach

MASZ PAN 50.000 K POSAGU?

oraz najnowsze zdjęcia wojenne. Początek programu codziennie o godz. 5 popoł., w niedzielę i święta o godz. 3 popoł. koncert muzyki wojskowej ilustruje cały program.

KORKI — wszelkiego rodzaju kupuje fabryka korków JAKOBA REICHA, Kraków, Grodzka Nr. 71.

NADESZŁO 500.000 farb

do farbowania materyi, jedwabiu i t. p. 1 paczka wystarcza na 250 gr. materyi. Cena 60 hal. Opis użycia w języku polskim.

L. WEINDLING, Kraków, Grodzka 26, tel. 1596 Skład farb i perfumeryi.

8 HALERZY

(za kartkę korespondencyjną) kosztuje tylko mój główny katalog, który na żądanie darmo wysła.

Pierwsza Fabryka zegarów **JAN KONRAD**

c. i k. nadworny dostawca Brux Nr. 1873. (Czochoy).

Niklowe lub stalowe Anker zegarki K 26—, 28—, 30—. Białe metalowe (glory srebro), goldynowy lub stalowy remont. podwójnie kryty K 35—, 40—, 50—, 60—, Budziki K 16—, 18—, 20—. 3-letnia gwarancja. Wysyłka za pobraniem. Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy.

Kupię dom

1-piętrowy lub parterowy o 9—10 ubikacjach w Starym Krakowie. W gotówce mogę złożyć 50.000 K. Zgłoszenia pod „Dom” przyjmuje Dział inserat. „Naprzodu”, Kraków, Grodzka 13.

ZGUBIONO

z końcem kwietnia ślubną złotą obrączkę z literami J. M. 17/8. 1907. Łaskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem ADA POZNAŃSKA, Filarecka 6, Zwierzyniec.

Potrzebny

CEGLARZ

do wyrobu i wypalania cegły w piecu połowym: „Staszówka p. Ciężkowice, Zarząd dóbr”.

Potrzebna służąca jako stróżka domu

i do innych robót, otrzyma całodzienny wikt, osobne mieszkanie i wynagrodzenie według umowy. Wiadomość u właściciela w sklepie korzennym ul. Długa 11 A.

Zdolnego

pomocnika fryzjerskiego

pod korzystnymi warunkami przyjmie zaraz lub od 15 maja Zakład fryzjerski ADOLFA GOTTLIEBA ul. Długa 38.

Egzaminowanego MASZYNISTY, Zdolnego ślusarza,

ożeznanego z maszynami cegielnianymi poszukuje zaraz do prowadzenia cegielni parowej. Zgłoszenia z podaniem poleceń oraz warunków płacy do Inż. Kl. Kąkole, Kraków ul. Bonerowska 11.

Czeladnik szewski

potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków: Karasiński, Zakopane.

Uzdolnione panny w krawiectwie damskiej znajdują stale zajęcie za dobrem wynagrodzeniem. J. Müller, Kraków, Grodzka 43, wejście od ul. Senackiej 8, III. sklep od rogu.

Poszukuję **UCZCIWEJ DZIEWCZYNY POLKI**

do wszystkiego, lubiącej dzieci na wyjazd do Bośni. Warunki pisemnie: Bronisław Konek, pocztmistrz — Prozor, Bośnia.

Kilka zdolnych prasowaczek do garderoby

poszukuje pralnia „WISŁA” Podgórze, Nadwiślańska 10. Warunki płacy bardzo korzystne.

MAGAZYNIER z kaucją i PAKIER

potrzebni zaraz do większego przedsiębiorstwa. Wiadomość w biurze ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, ul. Grodzka 13.

Egzaminowany maszynista

monter, znający się na wszelkich maszynach i lokomobilih Wolfa, wolny od wojska, poszukuje posady zaraz. — Zgłoszenia pod „Maszynista” przyjmuje Dział inseratowy „Naprzodu”, Kraków, Grodzka 13.

Potrzeba

2-ch chłopców

do roboty przy warsztacie tokarskim. Zgłoszenia: Warsztaty Krakowskie „Muzeum Przemysłowe”, Smoleńska 9.

PANNA

Izrael. skromna, pracowita o miłej powierzchowności potrzebna zaraz do magazynu jubilerskiego

ANT. NEUBERG Floryańska 2.

Zarobek dzienny K 20 do 30.

We wszystkich miastach i wsiach poszukuje agentów i agentek bez względu na wiek (także inwalidzi), do rozsprzedaży bardzo pokupnego artykułu. Miejscowi zechcą się zgłosić rano między godz. 7—9. Z. Taubler, Podgórze, ul. Rejtana 1. 10.

Kupuję garderobę męską używaną i t. p.

Korespondentkę napisać do **L. SCHMAUSA,** Kraków, Szeroka 22.

NASIONA: LUBIN NIEBIESKI, SERADELLE

i t. d.

dostarcza dopóki zapas starczy

Związek Ekonomiczny Kolek Rolniczych we Lwowie

obecnie:

Kraków, Rynek główny 1. 22.

„GOR”

Zakład dla aprowizacji miasta Krakowa i okolic Sienna 7,

Kupuje wszelkie towary spożywcze i codziennego użytku. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie między godz. 11—12 w południe, oraz 4—5 po południu.

KURSA PRAWNICZE „LEGES”

Kraków, ul. Karmelicka 46,

przygotowują w krótkim czasie do wszystkich egzaminów prawniczych. Nauka zbiorowa i indywidualna.

Dla P. T. Wojskowych osobne komplety. Dla zamiejscowych system korespondencyjny.

Informacje od 11—12 rano i od 2—4 popołudn.

Licytacja koni.

Dnia 7 maja b. r. o godzinie 8 rano sprzedana zostanie w c. i k. wojskowym szpitalu koni w Kobierzynie koło Krakowa większa ilość koni w drodze publicznej licytacji.

Do tej licytacji przypuszczeni będą wyłącznie rolnicy, którzy wykażą się certyfikatem c. k. Starostwa lub c. i k. Komendy Rejonowej, stwierdzającym zarazem ilość zapotrzebowanych koni.

Handlarze koni i pośrednicy od kupna bezwarunkowo będą wykluczeni.

C. i k. Komenda Szpitala Koni w Kobierzynie k. Krakowa.

Kupię motor elektryczny

używany o prądzie zmiennym o sile 4 H. P. — Zgłoszenia przyjmuje Dział Inseratowy „Naprzodu”, ul. Grodzka 13.

KORKI

używane w dobrym stanie kupuje po najwyższych cenach fabryka „ISKRA”, Kraków, Łobzowska 6.

Na ogólne żądanie P. T. Gości nie mogących się już rozstać

z pedanckim praniem bielizny TECZA

czuł się zniewolonym podpisany zarząd przyjmować bieliznę do prania nadal, jak dotychczas.

„TECZA” pralnia i farbiarnia, Kraków.

Ważne dla wojskowych i abiturjentów

Egzamina uzupełniające i maturalne.

Dokładne i pewne przygotowanie do powyższych egzaminów w krótkim czasie.

Dla wojskowych urlopowanych specjalne komplety przygotowawcze.

Dla zamiejscowych wypróbowany system nauki w drodze pisemnej korespondencji.

Własne skrypta i podręczniki. — Warunki przystępne.

Zgłoszenia i informacje pod „Egzamina uzupełniające” Kraków, Karmelicka 46, III p. (od godz. 2—4 popołudniu).

KURSA PRAWNICZE

„IUS” Kraków, Garbarska 6. „IUS”

wypróbowany system przygotowania pisemnego do wszystkich egzaminów prawniczych.

WODOCIĄGI DLA MIAST, GMIN, FOLWARKÓW.

Pompy w wielkim wyborze wszelkiego rodzaju oraz części składowe jakoteż reparaoye tychże skutecznie i dostarcza

Inż. **JOZEF SCHROLL,** filia Kraków, Pawia 8.

Maść „Anta”

leczy swędzenie skóry, świerzbę i wysypki swędzące.

Zatwierdzona przez Urząd Lekarski. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. Cena 8 koron. Główny skład na Król. Polskie: Apteka J. Kasprzykowskiego w Radomiu. Na Lublin: Skład mat. apt. Magierskiego i Turczynowicza ulica Krakowskie Przedmieście.

„HERBATON”

przy badaniu przez c. k. Urząd dla badania środków spożywczych, został uznany jako nieszkodliwy dla zdrowia i znacznie lepszy od innych surogatów, wystarczy dać 2 łyżeczki na szklankę gotowanej wody a zastępuje w zupełności najlepszą herbatę z rumem.

Cena za 1 litr z rumem 3 K 60 h, bez rumu 2 K 80 h, flaszki proszę przynieść ze sobą.

Na prowincję wysyłam najmniej od 150 litrów, ponieważ mniejszych beczek nie mam. Przy zamawianiu proszę postać załadunek lub beczkę.

Kazimierz Ludwiński

Fabryka cukierków i „Herbatonu”, Kraków, Bracka 5. Sklep. Filia Karmelicka 18.

ZAKŁAD KAPIELOWY W KRYNICY-ZDROJU

zostanie otwarty, jak w latach ubiegłych, z dniem 15 maja b. r. Czas trwania I-go sezonu od 15 maja do 30 czerwca, II-go sezonu od 1 lipca do 25 sierpnia, III-go sezonu od 26 sierpnia do 10 października.

C. k. Zarząd Zdrojowy.

Towarz. oszczędności i kredytu funkcyonaryuszyc. k. kolei państwowych we Lwowie, ul. Szopena 1. 6

przyjmuje wkładki oszczędności na 4 1/2%, udziela pożyczek także **nowowstępującym** członkom, prowadzi agencję asekuracyjną „Pierwszego Ogól. Towarzystwa urzędników Austr. Węg. Monarchii w Wiedniu”. Godziny urzędowe od 8—2 i od 5—7 wieczór.